

Eto vam sada (po njihovom mnijenju) o broskvi visećeg učitelja predavat će znanje i umjeće, veseo da je lišen vlažne, pljesnive i zadušne konobičine.

Čudno mi se čini, da je ovdje umiješana osoba, koja bi morala razumeti što je škola, što školska stega i što je učitelj zaposlen u tumačenju najtežeg pitanja u počkoj školi.

Da! vikat će se iz sveg grla: učitelj ne podučava ništa, djeca nam ne znadu pisati peticija ni tužba — što je glavno itd.

A učitelj? Učitelj čeka mirno pravorjek svojih domaćih dugo i kratkokosih sofistickih agitatora, tješeć se mislju: Blaženi ubogi duhom, jer je . . .

Društveni vestnik.

Štajersko.

Od Save. V odbor štaj. „Lehrerbunda“ so se svoječasno volili tudi trije slovenski učitelji, ki imajo zastopati ona spodnještajerska učiteljska društva, ki so združena v „Lehrerbundu“. Kakor smo pa slišali, se naši odborniki sej redno ne vdeležujeje. Vzroki temu nam sicer niso znani, a obžalovati moramo to nebrižnost naših odbornikov vsekakor. Kakor znano, bode imel „Lehrerbund“ dne 20. t. m. zopet odborovo sejo, pri kateri se ima razpravljati o jako važnih stvareh in kjer bode treba odločno označiti stališče spodnještajerskih društev. Pričakujemo torej, da se te seje vsi naši slovenski odborniki zanesljivo vdeležé.

Književnost in umetnost.

Avstrijska zgodovina za ljudske šole. V spomin na 70 letnico rojstva Nj. cesarskega in kraljevega Apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. priredil Jakob Dimnik, učitelj v Ljubljani. V Ljubljani 1900. Založil Josip Petrič, trgovec s šolskimi potrebščinami. Tisk Rudolfa Milica. — To je naslov knjigi, kakoršno smo že dolgo pogrešali slovenski učitelji. Ni še dolgo temu, ko so vojaška oblastva poudarjala, da se v ljudski šoli premalo goji avstrijska zgodovina. Če se je to tuintam res zgodilo, gotovo ni temu kriv učitelj, ampak razmere, v katerih se nahaja čestokrat ljudski učitelj. Vseh pomožnih knjig si učitelj ne more nabaviti; v okrajni knjižnici se pa tudi ne dobi vselej vsega, kar rabi učitelj za pouk. Največkrat pa takih pomožnih knjig učitelj sploh dobiti ne more. Posebno za zgodovinski pouk je težko dobiti vseh potrebnih virov. V takih razmerah je učitelj na deželi navezan edino le na „berilo“. Priti v okom temu nedostatku pri zgodovinskem pouku je namen tu omenjene „Avstrijske zgodovine za ljudske šole“. Zato trdno pričakujemo, da bo učiteljstvo radostno seglo po tej knjigi ter jo bode naročalo za-se, za šolarske in učiteljske knjižnice in jo širilo tudi med ljudsko šolsko mladino. — Vsebina: I. Avstrijske dežele v starih časih. 1. Rimljani. Ustanovitev Akvileje. Ustanovitev Emone. 2. Razširjanje krščanstva v Avstriji. 3. Slovani. 4. Obri. 5. Karol Veliki. 6. Vzhodna krajina Karola Velikega. 7. Razpad po Karolu Velikemu ustanovljene „vzhodne krajine“. Ciril in Metod. 8. Ogri. 9. Obnovitev „vzhodne krajine“ (ustanovitev „avstrijske granice“). 10. Sv. Stefan, prvi ogrski kralj. — II. Babenberžani 976—1246. Pravljičica o zlomljenem loku. a) Mejni grofje. b) Vojvode. Pravljičica o zvestem Blondelu. — III. Medvladje. — IV. Rudolf Habsburški. Žezlo Rudolfa Habsburškega. Rudolf in dukovnik. — V. Avstrija pod Habsburžani. Upor v Švici. Gesslerjev klobuk. Viljem Tel. Friderik Krasni in Ludovik Bavarski. Ustanovljanje goratanskih vojvod. Hude nadloge: a) Kobilice, lakota, potresi. Potres v Bazelu. b) Črna kuga. Celjski grofje. Iznajdbe v srednjem veku: a) Smodnik. b) Papir. c) Tiskarstvo. d) Ure. e) Kompas. e) Krištof Kolumb najde

Ameriko. Maksimilijan I. na Martinovi steni. Turške vojske: a) Bitka pri Mohaču. b) Prvo obleganje Dunaja. c) Bitka pri Sigetu. d) Bitka pri Budačkem. e) Bitka pri Sisku. Tridesetletna vojna. e) Drugo obleganje Dunaja. f) Pridobitev mesta Budima. — VI. Avstrija pod dinastijo habsburško-lotarinško od l. 1740. Mladi Vukasovič. Smrt Marije Terezije. Cesar Jožef II. pri plugu. Kmetova ljubezen do cesarja. Cesar Jožef II. na tlaki. Cesar Jožef II. na Kranjskem. Sled dobrega cesarja. Bitka pri Belemgradu (Lavdon). Nadvojvoda Karol. Bitka pri Lipskem. Slovenska zemlja in francoska vojska. Kako priljubljen je bil cesar Franc I. Radecki. Potres v Ljubljani l. 1895. Nadvojvoda Albreht. (Vmes je pa še posebej povedano o vsakem vladarju najvažnejše, kar je storil za Avstrijo. Op. por.) — VII. Avstrija kot konstitucionalna država. 1. Vlada avstrijskih dežel. 2. Vlada ogrskih dežel. 3. Skupna vlada. — VIII. Pravice in dolžnosti avstrijskih državljanov. 1. Pravice. 2. Dolžnosti. — IX. Viteškiredi in odlikovanja. — X. Grbi. 1. Državni grb. 2. Deželni grbi. 3. Grbi ogrskih dežel. 4. Bosenski grb. — XI. Cesarjev naslov. — Rodopis cesarske rodovine. — XIII. Kako se je razvijala naša država. — XIV. Pregled, kžko se je razvijala naša država. — XV. Avstrijski vladarji. — XVI. Gesla avstrijskih vladarjev. — XVII. Časovna tabela. — XVIII. Zgodovina kranjske dežele. — XIX. Zgodovina Ljubljane. — XX. Avstrijska cesarska pesem po prvotni melodiji J. Haydna. — XXI. Zgodovina avstrijske cesarske pesmi. — To so torej glavni podatki vsebine; razvidno je iz tega, da je zbrano v tej knjigi vse, kar potrebuje učitelj pri pouku avstrijske zgodovine. Knjiga je tudi zelo primerna za obdaritev učencev povodom praznovanja cesarjevega godu. Na čelu nosi knjiga prav dobro zadeto cesarjevo podobo. „Avstrijska zgodovina za ljudske šole“ se dobiva pri založniku g. Josipu Petriču, trgovcu s šolskimi zvezki in drugimi šolskimi potrebščinami v Ljubljani, po 2 kroni knjiga.

Vestnik.

Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O rednej seji, ki se je vršila v petek dne 24. vel. srpana t. l., prejeli smo nastopno poročilo. Potem ko predsednik proglašil sklepčnost in pozdravi navzočne, poroča zapisnikar o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame soglasno na znanje. Mestnemu učitelju Engelb. G a n g l u dovoli se za prihodnje šolsko leto dopust v ta namen, da popolni svoje študije na dunajskem pedagogiju. Mestnemu učitelju Juriju Režku pripozna se četrta službena starostna doklada od 1. dne septembra t. l. v znesku letnih 80 K — in pa krajna doklada od istega dne v znesku letnih 40 K. — Sklene se prošnji vodstev prve mestne deške petrazrednice in mestne dvorazrednice na Karolinskej zemlji za denarno podporo v svrhu popolnitve ondotnih šolskih vrtov priporočilno predložiti deželnemu šolskemu svetu. Na znanje se vzemo poročila c. kr. okr. šolskega nadzornika profesorja Frana Levca o nadzovanju mestne dvorazrednice na Karolinskej zemlji, vnanjih zasebnih dekliških šol pri Uršulinkah in notranje zasebne ljudske petrazrednice pri Uršulinkah se vzemo na znanje in se imajo predložiti deželnemu šolskemu svetu. Za razpisano tretje katehetsko mesto na mestnih ljudskih šolah se stavi deželnemu šolskemu svetu terno-predlog. Izprašana učiteljska kandidatka Marijana Luschinova se sprejme za radovoljko in se ima v složbovanje prideliti mestni nemški dekliški šestrazrednici. Neki v Spodnji Šiški stanujoči deklici se dovoli sprejem v prvi razred mestne nemške dekliške šestrazrednice. Na znanje se vzame poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. Fr. Levca o okrajni učiteljski konferenciji za slovenske in dvojezične šole v šolskem letu 1899/1900. Sprejmo se vsi s tem poročilom združeni nasveti in sklene se, da se ima to poročilo predložiti deželnemu šolskemu